

'אל תהיה חייל של שוקולד'. יצר מיכה לורי בשנת 1994. בתערוכה 'נימוסי שולחן' שבגלריה האוניברסיטאית לאומנות, תל אביב, מוצגים חיילי השוקולד שנותרו מן התערוכה שהוצגה בשנת 1994: חיילים נגוסים בתוך תיבה שקופה. צילום: אלעד שריג.

'מלכת האמבטיה' בביקורת נוקבת על הזחיחות שאפפה את הארץ בעקבות הניצחון במלחמת ששת הימים. מיכה לורי עשה את העבודה בפעם הראשונה בשנת 1969, וגם הוא ביקר את מלחמת ששת הימים באמצעות פסלונים חיילים יצוקים משוקולד מריר 70%. ביצירה של לורי הביטוי מקבל ממשות פיוזית: מוצגת בה פלוגה של חיילים עשויים שוקולד. בשנת 1994 הזמין מוזיאון ישראל את המיצב פעם נוספת, בתערוכה שאצר יגאל צלמונה. באירוע הפתיחה של התערוכה הזאת הוזמן הקהל לאכול מ'חיילי השוקולד'. התדמית החזקה שיש לחייל בחברה הישראלית גרמה לצוות המוזיאון לחשוב שהמבקרים לא יעזו לאכול 'חיילי שוקולד'. אבל לאחר כשעה ננגסו ונפגעו כל החיילים עד שלא נותר אפילו חייל עומד אחד. בתערוכה 'נימוסי שולחן' מוצגים חיילי השוקולד שנותרו מן התערוכה שהוצגה בשנת 1994 בתוך תיבה שקופה.

אנחנו חושבים עליו וצורכים אותו. הוגה הרעות היהודי-צרפתי קלוד לוי שטראוס אמר שעלינו לבחון אם האוכל "לא רק טוב למאכל, אלא גם טוב למחשבה". היצירה של האומן הישראלי מיכה לורי, יליד 1946, אל תהיה חייל של שוקולד, הביאה את הצופים לידי התלבטות קשה בדיוק בעניין גבול הטעם הטוב. הכינוי 'חייל של שוקולד' מציג את העבר השני של התדמית המקופלת של חייל בצבא. הביטוי 'חייל של שוקולד' לקוח מן המחזה 'נשק והאדם' של המחזאי האירי הידוע ג'ורג' ברנרד שו שנכתב בשנת 1894 ופורסם בשנת 1898. המחזה מציג את הדיכטומיה (החלוקה לשניים) בין החייל הגיבור לבין החייל המשתמט המחביא שוקולד במקום תחמושת בנרתיקו וזוכה בפיי אהובתו לפניו 'חייל שוקולד' שמת'. המחזאי הישראלי חנוך לוין השתמש בביטוי הזה בשירו 'בוא חייל של שוקולד', ואחר כך במחזה

האומן הישראלי מיכה לורי מזמין את הקהל לאכול 'חיילי שוקולד' מיצירתו והקהל נענה ברצון

טעם הגבול הטוב

'אל תהיה חייל של שוקולד'. יצר מיכה לורי בשנת 1969. בגרסה מוקדמת של העבודה מוצגת פלוגה של פסלונים חיילים יצוקים משוקולד מריר 70%. התצלום באדיבות מוזיאון ישראל, ירושלים

כתבה: נירית גלסון

טוב' משויך גם לאיכות ולמוסכמה חברתית רחבה. ואם כן, מהו טעם הגבול הטוב? מהי הסיבה למחשבה על גבול המסמן טוב כלשהו? בתערוכה 'נימוסי שולחן' המוצגת בימים אלה בגלריה האוניברסיטאית לאומנות, תל אביב, האוכל הוא לעיתים חומר ולעיתים התייחסות לדרכים שבהן

ביטוי 'גבול הטעם הטוב' בדרך כלל צמוד למילה 'עבר', כלומר חצה, הלך אל מעבר לגבול המקובל והגיע להפרזה, להגזמה. מי קובע מהו אותו גבול ומי מגדיר מהו 'טעם טוב'? המילה 'טעם' משויכת לאוכל אך פירושה הוא גם 'סיבה', ו'טעם

